

Války

Mezi válkou a zemětřesením není takový propastný rozdíl, jak by se leckomu mohlo zdát. Také proti zemětřesení se dá leccos podniknout; něco už víme, o něčem ještě nemáme ani zdání. V každém případě však je možno se v nebezpečných zónách neusazovat, ať už tam, kde předem víme, že se zemětřesení budou opakovat, nebo na úpatí sopek apod. A přece vidíme, že jen pár dní nebo týdnů po zemětřesení nebo po výbuchu sopky se lidé zase pokoušejí dát všechno jakž takž do pořádku a pokračovat dál, jako kdyby ke katastrofě nedošlo. Zajisté, někteří se raději odstěhují, ale zdaleka ne všichni. Právě tak se většinou s plným vědomím, co to znamená, lidé přihlašují k armádní službě, a dokonce se hlásí na frontu, ba i do první linie. Vědí, co to je válka (nepodceňujme je), ale jdou do ní. Odedávna tomu tak bylo. Někteří se dávali najmout, protože z nejrůznějších důvodů a motivů potřebovali nabýt nezbytného jmění, jiní z hněvu anebo ze spravedlivého rozhořčení, i ze zanícenosti pro správnou (nebo jen „správnou“) věc. A naprostá většina lidí se sice vždycky války obávala, ale brala ji jako kus osudu. Bývaly dokonce doby, kdy dávní lidé původ všech válek viděli v úradku bohů. Stačí se jen podávat na nejslavnější básnickou oslavu války, totiž války proti Tróji, abychom to měli jasně před sebou.

(Praha, 021113-1.)